

**IN THE MAHARASHTRA ADMINISTRATIVE TRIBUNAL,
MUMBAI**

ORIGINAL APPLICATION NO.1067 OF 2023

**DISTRICT : MUMBAI
SUB : Compassionate Appt.**

1. Laxmi Punnaswami, Age 65 Years,)
Occ. Housewife.)
2. Shanmugam Punnaswami,)
Age 44 years, Occ. Nil.)
Applicant No.1 & 2 both are residing)
At Gat No.7, Aarey Dairy Quarters,)
Aarey Colony, Goregaon (E),)
Mumbai 65.)... **Applicants**

Versus

1. The State of Maharashtra, through)
Its Secretary, Ministry of Agriculture)
Fisheries, Animal Husbandry and)
Dairying Development, Mantralaya,)
Mumbai 32.)
2. The Secretary of Social Justice and)
Special Assistance, Department)
Mumbai, Mantralaya 32.)
3. The Commissioner, Dairy Develp.)
Department, o/at the Administrative)
Building, Abdul Gaffar Khan Road,)
Worli, Mumbai 400 018.)
4. Chief Executive Officer, Aarey Dairy)
Goregaon (E), Mumbai 65.)...**Respondents**

Shri A. S. Gaikwad, learned Advocate for the Applicant.

Shri A. J. Chougule, learned Presenting Officer for the Respondents.

CORAM : Hon'ble Shri M. A. Lovekar, Hon'ble Vice-Chairman.

Reserved on : 17.01.2025

Pronounced on : 22.01.2025

JUDGEMENT

Heard Shri A. S. Gaikwad, learned Advocate for the Applicants and Shri A.J. Chougule, learned Presenting Officer for the Respondents.

2. Punnaswami, Husband of the Applicant No.1 (and father of the Applicant No.2) was employed as 'Sweeper' in the Respondent department. He died in harness on 21.09.2004. The Applicant No.1 submitted application dated 16.11.2015 to Respondent No.2 that her Son, Applicant No.2 be appointed in place of her deceased Husband on compassionate ground. Other heirs of the deceased and Applicant No.1 had given consent for appointment of Applicant No.2 on compassionate ground. The application dated 16.11.2015 was, however, not considered. The Applicants came to know that said application was misplaced. On 17.01.2022, the Applicant No.1 again submitted an application with similar request. The Applicant No.1 sought information from the Respondent department regarding fate of her application. She had been pursuing the matter in right earnest throughout. By the impugned order dated 21.03.2023, the Respondent No.4 informed the Applicant No.2 as follows :-

“शासन परिपत्रक क्र.सफाई-२०११/प्र.क्र.३२०/विघयो, दि.२१.१०.२०११ मधील १(उ) नुसार सफाई कर्मचारी दिवंगत किंवा सेवानिवृत्त अगर विकलांग झाल्याच्या दिनांकापासुन १ वर्षाच्या मुदतीत सफाई कर्मचा-याच्या पात्र कुटूंबियांकडुन नामनिर्देशित केलेल्या वारसदार व्यक्तीने सक्षम प्राधिका-यांकडे वारसा हक्काने नियुक्ती करण्याकरीता अर्ज सादर करणे आवश्यक असल्याचे नमुद आहे.”

Hence, this Original Application.

3. Stand of the Respondent No.4 is that application of Applicant No.1 was rightly rejected since it was clearly barred by limitation. Further stand of the Respondent No.4 is founded on judgment of the Hon' ble Bombay High Court (Aurangabad Bench) dated 23.03.2023 in W.P. No.3204 of 2023 wherein it was directed –

“We further direct the State Government and all entities/establishments/instrumentalities, etc. in Maharashtra, to immediately stop making 'Varsa Hakka' appointments post-retirement of the employees, until further orders.”

4. The Respondent No.4 has relied on G.R. dated 22.08.2005. The said G.R. inter-alia states –

“अनुकंपा नियुक्तीसाठी पात्र कुटुंबियांकडून संबंधित नियुक्ती प्राधिका-याकडे अर्ज करण्याची सध्याची ५ वर्षांची मुदत कमी करून कर्मचारी दिवंगत झाल्याच्या दिनांकापासून एक वर्षाच्या मुदतीत अर्ज करणे आवश्यक राहिल.”

The Respondent No.4 has further relied on G.R. dated 24.08.1995. This G.R. states-

(2) एका राज्यातून दुस-या राज्यात नोकरी शिक्षण वगैरे करिता स्थलांतरीत होणा-या अनुसूचित जातीच्या व्यक्तीचा ते ज्या राज्यात स्थलांतरीत झाले असतील, त्या राज्यात जातीची प्रमाणपत्रे मिळत नाही. स्थलांतरीतांची ही अडचण दूर करण्याकरिता केंद्र शासनाने त्यांच्या दिनांक 22-3-77 च्या पत्र क्रमांक: बीसी- 12025/2/76/ एससीटी-1, मधील सूचनांत अंशतः बदल करून दिनांक 18-11-82, 6-8-84 आणि दिनांक 22-2-85 च्या वर नमूद केलेल्या पत्रान्वये एका राज्यातून दुस-या राज्यात स्थलांतरीत झालेल्यांना त्यांच्या वडिलांना त्यांच्या मूळ राज्यातील सक्षम अधिका-याने दिलेल्या प्रमाणपत्राच्या आधारावर ज्या प्रकरणात, मूळ राज्यामार्फत चौकशी करणे आवश्यक आहे, अशी प्रकरणे वगळता जातीची प्रमाणपत्रे द्यावीत. अशा सूचना निर्गमित केलेल्या आहेत. स्थलांतरीतांना जातीचे प्रमाणपत्र घेण्यासाठी त्यांना त्यांच्या मूळ राज्यात जावे लागू नये व ते ज्या राज्यात स्थलांतरीत झाले असतील त्या राज्यात त्यांना जातीचे प्रमाणपत्र मिळावे या उद्देशाने ही सवलत दिलेली आहे. या प्रमाणपत्राच्या आधारावर त्यांना त्यांच्या मूळ राज्यात जो दर्जा प्राप्त झालेला आहे व त्या जाती/वर्गासाठी ज्या सवलती देय होतात त्या सवलतीचा लाभ घेता येईल, तसेच केंद्र सरकार तर्फे देण्यात येणा-या सवलती देखील त्यांना देय ठरतील परंतु महाराष्ट्र राज्यात जे स्थलांतरीत झाले असतील त्यांना राज्यातील सवलती प्राप्त होणार नाहीत असे पुनः एकदा स्पष्ट करण्यात येत आहे”.

5. The Applicant, on the other hand, has relied on G.R. dated 10.11.2015 which has considered earlier G.Rs including G.R. dated 21.10.2011. The relevant portion of this G.R. states –

ओ) शासकीय/निमशासकीय कार्यालये, अनुदानित संस्था इत्यादींमध्ये सन १९७५ पासून लाड-पागे समितीच्या शिफारशीच्या अंतर्गत वारसा हक्काच्या नियुक्तीची कार्यवाही सुरु असलेल्या प्रलंबित प्रकरणांमध्ये (दि.२१ ऑक्टोबर, २०११ पूर्वीच्या) अर्ज करण्याची मुदत लागू राहणार नाही. मात्र नवीन प्रकरणांचा वारसा हक्कांच्या नियुक्तीकरीता अर्ज करण्याची मुदत शासन परिपत्रक दिनांक २१ ऑक्टोबर, २०११ नुसार सफाई कर्मचारी दिवंगत किंवा सेवानिवृत्त किंवा विकलांग झाल्याच्या दिनांकापासून १ वर्षाची राहिल. याबाबत असेही स्पष्ट करण्यात येते की, वारसा हक्काबाबत त्या कामगारास व त्याच्या कुटुंबास सविस्तर माहिती देण्याची जबाबदारी संबंधित कार्यालय प्रमुखाची राहिल. तसेच नियतवयानुसार निवृत्त/स्वेच्छानिवृत्त, मयत अथवा वैद्यकीयदृष्ट्या अपात्र ठरलेल्या सफाई कामगारांच्या कार्यालयाने त्यांच्या कार्यालयीन आदेशात वारसा हक्काबाबतच्या तरतूदी स्पष्टपणे नमूद कराव्यात. जेणेकरून कोणत्याही सफाई कामगारांचा वारस माहिती अभावी वारस हक्कापासून वंचित राहणार नाही.”

In G.R. dated 21.10.2011, the time limit of one year for making application was stipulated. This provision reads as under:-

“(३) सफाई कर्मचारी दिवंगत किंवा सेवानिवृत्त अगर विकलांग झाल्याच्या दिनांकापासून १ वर्षाच्या मुदतीत सफाई कर्मचाऱ्याच्या पात्र कुटुंबियांकडून नामनिर्देशित केलेल्या वारसदार व्यक्तीने सक्षम प्राधिकाऱ्यांकडे वारसाहक्काने नियुक्ती करण्याकरीता अर्ज सादर करणे आवश्यक राहिल.”

6. The Applicant has also relied on G.R. dated 24.02.2023 which considers all previous G.Rs issued in respect of recommendations made by the Lad & Page Committee in respect of giving appointment by heirship to heirs of Sweepers/Safai Kamgars. The Clause No.5.4 of this G.R. lays down :-

“५.४ वारसास अर्ज करण्याची मुदत :- सेवानिवृत्त/ स्वेच्छा सेवानिवृत्त झाल्यावर/ वैद्यकीय अपात्र झाल्यावर/ सेवेत असताना दिवंगत झाल्यावर सफाई कामगारांच्या बाबतीत संबंधित कर्मचाऱ्यास/ कर्मचाऱ्याच्या कुटुंबास वारसा हक्काच्या तरतुदीबाबत सविस्तर माहिती देण्याची जबाबदारी संबंधित नियुक्ती प्राधिकारी यांची आहे. संबंधित नियुक्ती प्राधिकाऱ्याने सदर तरतुदीबाबत संबंधित सफाई कामगार/ वारस कुटुंबास अवगत केलेले नसल्यास, सेवानिवृत्त सफाई कामगारांच्या वारसा हक्काच्या प्रकरणांमध्ये संबंधित सफाई कामगाराने मुद्दा क्र. ३ येथे नमूद वारसदारांना विहीत मुदतीत अर्ज सादर करण्याची अट क्षमापित करून, संबंधित पात्र वारसास वारसा हक्काने नियुक्ती देण्याबाबत नियुक्ती प्राधिकारी यांनी कार्यवाही करावी.

Clause 9 of this G.R. states -

“९. यासंदर्भातील यापूर्वीचे सर्व शासन निर्णयपरिपत्रक या शासन निर्णयान्वये अधिक्रमित / करण्यात येत आहेत”.


7. The Husband of the Applicant No.1 died on 21.09.2004. Admittedly, the first application for appointment on compassionate ground was submitted by Applicant No.1 on 16.11.2015. I have referred to latest G.R. dated 24.02.2023. This G.R., in supersession of all previous G.Rs on the subject, holds the field. The Clause No.5.4. states that the Appointing Authority is required to intimate family of the deceased about the scheme of seeking compassionate appointment by heirship. It is not the case of the Respondent No.4 that he had discharged this obligation by intimating family of the deceased that one of his heirs could get appointment under the scheme. The said clause further states that Appointing Authority may condone the delay in making such application so as to give appointment to heir of the deceased under the scheme. Considering this Clause, the Original Application can be disposed of by issuing necessary directions to,

Respondent No.4. The Original Application is allowed in following terms :-

ORDER

- (A) The Respondent No.4 shall act in accordance with aforequoted Clause No.5.4 of G.R. dated 24.02.2023, ~~to~~ condone the delay and consider the application of the Applicant No.1 for giving appointment to Applicant No.2, on its own merits.
- (B) The Respondent No.4 shall complete this process within two months from today and intimate the Applicants forthwith.
- (C) No order as to costs.

Sd/-


(M. A. Lovekar)
Vice-Chairman

Place: Mumbai
Date: 22.01.2025
Dictation taken by: V. S. Mane
D:\VSM\VSO\2025\Judgment 2025\O.A.1067 of 2023 Comm. Appointment.doc